

มาตรการฉุกเฉินระดับการปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5}

ในช่วงสถานการณ์วิกฤต ประจำปี ๒๕๖๗

สืบเนื่องจากสถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ที่เริ่มมีแนวโน้มสูงขึ้นและเกินมาตรฐาน (มาตรฐานไม่เกิน ๓๗.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ในหลายพื้นที่ของประเทศไทย และส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน คณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อความยั่งยืน ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ได้พิจารณาแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง” มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ และค่ามาตรฐานฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ที่ปรับปรุงให้มีความเข้มงวดขึ้น (ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การกำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอนในบรรยากาศโดยทั่วไป) เพื่อกำหนดมาตรการฉุกเฉินระดับการปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ในช่วงสถานการณ์วิกฤต ประจำปี ๒๕๖๗ โดยแบ่งระดับการปฏิบัติการเป็น ๒ ระดับ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบัญชาการเหตุการณ์ (Single Command) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามภารกิจหน้าที่และยกระดับความเข้มข้นการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสิ้นสุดสถานการณ์หรือสถานการณ์กลับสู่สภาวะปกติ ดังนี้

ระดับที่ ๑ เมื่อปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่าตั้งแต่ ๗๕.๑ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ติดต่อกัน ๓ วัน

๑. การจัดการไฟในป่า

- ๑) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศปิดป่าในพื้นที่เสี่ยงที่จะเกิดไฟป่า หรือในพื้นที่เกิดไฟป่าซ้ำซาก ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งตามที่เห็นสมควร
- ๒) จัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว ฝักระวัง ลาดตระเวน ป้องกันไฟ และปฏิบัติการดับไฟป่า โดยให้มีการรายงานสถานการณ์กับศูนย์ปฏิบัติการฯ (War room) ตลอด ๒๔ ชั่วโมง
- ๓) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย โดยผู้ว่าราชการจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จักกุมผู้กระทำผิดตามเงื่อนไขการควบคุมและข้อตกลงกติการะหว่างรัฐและชุมชน เรื่อง การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า และผู้ที่ลักลอบเผาป่าอย่างเด็ดขาด และรวดเร็ว ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และประมวลกฎหมายอาญา

๒. การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร

- ๑) ให้กระทรวงมหาดไทย โดยผู้ว่าราชการจังหวัด กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กำกับดูแลวดชน การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประมวลกฎหมายอาญา
- ๒) ให้กระทรวงอุตสาหกรรมออกคำสั่งห้ามโรงงานรับอ้อยไฟไหม้เข้าหีบโดยเด็ดขาด

๓. การควบคุมฝุ่นในเขตเมือง

- ๑) ให้ภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระ ประกาศ Work From Home (WFH) ๕๐ % และขอความร่วมมือภาคเอกชนให้พิจารณาประกาศ Work From Home (WFH) ๕๐%
- ๒) ลดราคาค่าโดยสารระบบขนส่งสาธารณะ เช่น รถไฟฟ้า รถโดยสาร และเรือโดยสาร รวมถึงลดราคาค่าบริการจอดรถในอาคารจอดแล้วจร (การบริการต่อเนื่อง)
- ๓) ห้ามนำรถโดยสารที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลมาวิ่งบริการรับ-ส่งประชาชน
- ๔) ให้กระทรวงอุตสาหกรรม แจ้งขอความร่วมมือโรงงานแหล่งกำเนิดขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงไฟฟ้า โรงงานปูนซีเมนต์ โรงกลั่นน้ำมัน โรงงานเหล็ก โรงโม่ บด และย่อยหิน เตาเผาขยะ และสถานประกอบการที่ใช้หม้อไอน้ำ ลดกำลังการผลิต

๔. หมอกควันข้ามแดน

- ๑) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดให้มีการแจ้งสถานการณ์จุดความร้อน โดยใช้ Hotline ระหว่างหน่วยงานระดับกระทรวงและระดับกรม เพื่อขอความร่วมมือลดจุดความร้อน

๕. การดูแลประชาชน

- ๑) ให้สถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ประกาศ Work From Home (WFH) ๕๐ %
- ๒) กระทรวงสาธารณสุข จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดห้องปลอดฝุ่น พื้นที่ปลอดภัย แจกจ่ายอุปกรณ์ป้องกันฝุ่น ยารักษาโรค โดยทันทีและทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเปราะบาง

ระดับที่ ๒ เมื่อปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่าตั้งแต่ ๑๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ติดต่อกัน ๕ วัน

๑. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน กรณีฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5})

๒. การจัดการไฟในป่า

- ๑) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ ผู้ว่าราชการจังหวัด ประกาศปิดป่าทั้งหมด ทั้งในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ

๓. การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร

- ๑) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระงับความช่วยเหลือจากภาครัฐประจำปี ๒๕๖๗ ทุกกรณี หากตรวจพบว่าการเผาในพื้นที่เกษตรของตนเอง

๔. การควบคุมฝุ่นในเขตเมือง

- ๑) ให้ภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระ ประกาศ Work From Home (WFH) ๑๐๐ %
- ๑) ห้ามรถบรรทุกที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลเข้าเมือง
- ๓) ให้กระทรวงอุตสาหกรรมออกคำสั่งหยุดประกอบกิจการชั่วคราวโรงงานกลุ่มเสี่ยงที่ก่อให้เกิดฝุ่น กรณีตรวจพบค่าฝุ่นละอองจากปล่องระบายเกิน ๑.๕ เท่า ของค่ามาตรฐาน ที่กำหนด

๕. หมอกควันข้ามแดน

- ๑) ให้กระทรวงการต่างประเทศ จัดให้มีการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรีไทย และนายกรัฐมนตรีของประเทศเพื่อนบ้านเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน

๖. การดูแลประชาชน

- ๑) ให้สถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ประกาศ Work From Home (WFH) ๑๐๐ %